

obliczaniu tego terminu dnia, w którym zdarzenie nastąpiło.

§ 3. W razie przedłużenia terminu przedłużony termin biegnie od dnia następującego po upływie poprzedniego terminu.

Art. 101. § 1. Terminy, określone w tygodniach, miesiącach lub latach, kończą się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było — w ostatnim dniu tego miesiąca.

§ 2. Jednakże przy obliczaniu wieku człowieka dzień urodzenia wlicza się do jego wieku.

Art. 102. § 1. Jeżeli termin jest oznaczony na początek, środek lub koniec miesiąca, rozumie się przez to pierwszy, piętnasty lub ostatni dzień miesiąca.

§ 2. Termin półmiesięczny jest równy piętnastu dniom.

§ 3. Jeżeli termin jest oznaczony na jeden lub więcej miesięcy, i pół miesiąca, liczy się naprzód całe miesiące.

Art. 103. Jeżeli termin jest określony w miesiącach lub latach, a ciągłość terminu nie jest wymagana, miesiąc liczy się za dni trzydzieści, a rok za dni trzysta sześćdziesiąt pięć.

Art. 104. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień ustawowo uznany za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego.

TYTUŁ V.

Przedawnienie.

Art. 105. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe przedawniają się z upływem lat dziesięciu.

Art. 106. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu roszczenie służy, może uchylić się od zaspokojenia roszczenia.

Art. 107. § 1. Terminy przedawnienia nie mogą być skrócone ani przedłużone przez czynność prawną.

§ 2. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, dokonane przed jego upływem, jest nieważne.

Art. 108. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym uprawniony mógł żądać zaspokojenia roszczenia.

Art. 109. Bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu:

- 1) względem roszczeń dzieci przeciwko rodzicom — przez czas trwania władzy rodzicielskiej,
- 2) względem roszczeń osób pozbawionych zdolności do czynności prawnych lub w tej zdolności ograniczonych przeciwko osobom sprawującym opiekę lub kuratelę — przez czas trwania opieki lub kurateli,
- 3) względem roszczeń jednego z małżonków przeciwko drugiemu — przez czas trwania małżeństwa,
- 4) względem wszelkich roszczeń, gdy z powodu zawieszenia wymiaru sprawiedliwości albo siły wyższej nie można ich dochodzić przed sądami polskimi.

Art. 110. § 1. Przeciwko osobom nie mającym zdolności do czynności prawnych lub w tej zdolności ograniczonym przedawnienie biegnie, chociażby nie miały przedstawiciela ustawowego.

§ 2. Jednakże przedawnienie przeciwko wymienionym osobom nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat dwóch od dnia, gdy przedstawiciel ustawowy został ustanowiony albo gdy ustała przyczyna jego ustanowienia.

§ 3. Jeżeli termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia ustanowienia przedstawiciela ustawowego albo od dnia, w którym ustała przyczyna jego ustanowienia.

Art. 111. Bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez uznanie roszczenia ze strony tego, przeciwko komu roszczenie służy,
- 2) przez każdą czynność, przedsięwziętą w celu dochodzenia roszczenia przed sądem lub inną powołaną do tego władzą albo przed sądem polubownym.

Art. 112. § 1. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

§ 2. Jednakże, gdy bieg przedawnienia został przerwany przez czynność w postępowaniu przed sądem lub inną władzą albo przed sądem polubownym, nie zaczyna ono biec na nowo, dopóki postępowanie nie będzie zakończone.

Art. 113. Jeżeli przedawnienie uległo przerwaniu przez czynność w postępowaniu przed sądem lub inną władzą albo przed sądem polubownym, a w wyniku postępowania roszczenie zostało stwierdzone tytułem egzekucyjnym, przedawnienie, które biegnie na nowo, wynosi w każdym przypadku lat dziesięć.

Art. 114. W przypadkach, gdy z upływem określonego terminu ustawa wyłącza dochodzenie roszczenia (termin zawity), stosuje się odpowiednio przepisy o przedawnieniu z zachowaniem przepisów poniższych.

Art. 115. Upływ terminu zawitego uwzględnia się z urzędu.

Art. 116. Do terminów zawitych nie stosuje się przepisów o zawieszeniu biegu przedawnienia, chyba że niemożność dochodzenia roszczenia przed sądami polskimi jest wywołana zawieszeniem wymiaru sprawiedliwości albo siłą wyższą.

Art. 117. Uznanie roszczenia przerywa bieg terminu zawitego tylko wtedy, gdy zostało uczynione na piśmie.

Przepisy końcowe.

Art. 118. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 119. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*
Minister Sprawiedliwości: *w z. T. Rek*

Przepisy wprowadzające przepisy ogólne prawa cywilnego.

Art. I. § 1. Z dniem wejścia w życie ustawy — przepisy ogólne prawa cywilnego — tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach tą ustawą objętych.

§ 2. W szczególności tracą moc:

- 1) dekret z dnia 12 listopada 1946 r. — przepisy ogólne prawa cywilnego (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 369)

z tym jednak wyjątkiem, że pozostają w mocy wprowadzone przez art. 14 tego dekretu w kodeksie zobowiązań przepisy rozdziału III¹ działu drugiego tytułu drugiego (art. 133¹ — 133³), art. 211¹ — 211³ i przepisy rozdziału III¹ działu pierwszego tytułu czwartego (art. 211⁴ — 211⁹),

- 2) dekret z dnia 29 sierpnia 1945 r. — prawo osobowe (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 223),
- 3) dekret z dnia 29 sierpnia 1945 r. — przepisy wprowadzające prawo osobowe (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 224),
- 4) art. VIII dekretu z dnia 8 października 1946 r. — przepisy wprowadzające „prawo spadkowe (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 329),
- 5) art. 181 §§ 1 — 3 kodeksu postępowania cywilnego, przy czym dotychczasowa treść § 4 staje się treścią art. 181 tego kodeksu.

Art. II. Tracą moc przepisy prawa cywilnego, które przewidują pisemną formę oświadczeń woli dla celów dowodowych.

Art. III. Ilekroć obowiązujące przepisy bądź nie określają szczególnego terminu przedawnienia, bądź też przewidują termin przedawnienia dłuższy niż lat dziesięć, termin ten wynosi lat dziesięć.

Art. IV. W kodeksie zobowiązań wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 29 — 41, 43 — 50, 52 — 54, 60 — 61, 62 § 2, 63 — 70, 93 — 103, 107 — 114, 195 — 199, 223, 273 — 274, 276 — 281, 287, 431, 550,
- 2) dotychczasową treść art. 42 oznacza się jako § 1 oraz dodaje się nowe §§ 2 i 3 w brzmieniu:
„§ 2. Roszczenia o zmniejszenie własnego świadczenia albo o zwiększenie świadczenia drugiej strony nie można dochodzić po upływie roku od dnia złożenia oświadczenia woli.
§ 3. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli następuje przez oświadczenie, złożone drugiej stronie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa z upływem roku od dnia złożenia oświadczenia woli.“

3) art. 56 otrzymuje brzmienie:
„Art. 56. Umowa o świadczenie niemożliwe jest nieważna.“

4) w art. 77 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Zawiadomienie powinno nastąpić na piśmie.“

5) art. 172 otrzymuje brzmienie:
„Art. 172. Przelew winien być dokonany na piśmie. Przepisu tego nie stosuje się do przelewu wierzytelności z dokumentu na okaziciela.“

6) art. 173 otrzymuje brzmienie:
„Art. 173. O dokonany przelew zbywca lub nabywca wierzytelności powinien zawiadomić dłużnika na piśmie. Dopóki dłużnik nie został zawiadomiony o przelewie, zapłata, dokonana poprzedniemu wierzycielowi, ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili zapłaty dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się także do innych czynności prawnych, dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem.“

7) art. 187 otrzymuje brzmienie:
„Art. 187. Oświadczenie przejmującego dług i zezwolenie wierzyciela na zmianę dłużnika winny być złożone na piśmie.“

8) art. 233 otrzymuje brzmienie:
„Art. 233. Dłużnik obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić wierzyciela o złożeniu przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego lub o zarządzeniu sądu co

do jego zachowania. Zawiadomienie powinno być dokonane na piśmie.“

9) w art. 250 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Wyznaczenie terminu do wykonania zobowiązania z zagrożeniem odstąpienia powinno nastąpić na piśmie.“

10) w art. 259 pkt 3, otrzymuje brzmienie: „wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę w części nie przekraczającej dwudziestu pięciu tysięcy złotych miesięcznie“

11) w art. 347 po wyrazie „odszkodowania“ przecinek zastępuje się kropką i skreśla się dalszą część zdania od wyrazów „a w przypadku“ aż do końca,

12) w art. 368 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie, skierowane do obdarowanego. Oświadczenie powinno być złożone na piśmie.“

13) art. 371 otrzymuje brzmienie:
„Art. 371. § 1. Umowa najmu nieruchomości lub pomieszczenia, zawarta na czas oznaczony dłuższy niż rok, winna być zawarta na piśmie. To samo dotyczy umów, zawartych na czas życia wynajmującego lub najemcy.
§ 2. W razie niezachowania formy pisemnej uważa się, że umowa zawarta została na czas nieoznaczony.“

14) art. 404 otrzymuje brzmienie:
„Art. 404. § 1. Umowa dzierżawy, zawarta na czas oznaczony, dłuższy niż rok, winna być zawarta na piśmie.
§ 2. W razie niezachowania formy pisemnej uważa się, że umowa została zawarta na czas nieoznaczony.“

15) art. 443 otrzymuje brzmienie:
„Art. 443. § 1. Umowa o pracę, zawarta na czas oznaczony dłuższy niż lat trzy, winna być zawarta na piśmie.
§ 2. W razie niezachowania formy pisemnej uważa się, że czas trwania stosunku pracy nie został w umowie oznaczony.“

16) art. 631 otrzymuje brzmienie:
„Art. 631. Oświadczenie poręczyciela o udzieleniu poręczenia powinno nastąpić na piśmie.“

Art. V. § 1. Zapewnienie, przewidziane w art. 211¹ § 2 i 211³ kodeksu zobowiązań, może być złożone według wyboru zobowiązanego bądź przed sądem grodzkim, w którego okręgu ma nastąpić przedstawienie spisu lub złożenie rachunku, bądź przed sądem grodzkim, w którego okręgu zobowiązany ma miejsce zamieszkania.

§ 2. Jeżeli zapewnienie ma być złożone w toczącym się postępowaniu sądowym, powinno ono być złożone przed sądem, przed którym toczy się postępowanie.

§ 3. Złożenie fałszywego zapewnienia pociąga za sobą taką samą odpowiedzialność karną, jak fałszywe zeznanie przed sądem. Sąd winien uprzedzić o tej odpowiedzialności składającego zapewnienie.

Art. VI. W kodeksie handlowym wprowadza się następujące zmiany:
1) uchyla się art. 66 i 528,
2) w art. 39 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Zbyte przedsiębiorstwa i ustanowienie na nim prawa użytkowania lub wydzierżawienie powinno nastąpić na piśmie.“

3) art. 77 otrzymuje brzmienie:
„Art. 77. Umowa spółki winna być zawarta na piśmie.“

4) art. 543 otrzymuje brzmienie:

„Art. 543. Jeżeli sprzedawca zastrzega sobie własność, zastrzeżenie powinno być uczynione na piśmie. Jest ono skuteczne wobec wierzycieli nabywcy dopiero od chwili opatrzenia pisma datą urzędowo ustaloną.“

5) art. 557 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 557. § 1. Zastrzeżenie natychmiastowej wymagalności niezapłaconej części ceny kupna na przypadek niezapłacenia w terminie poszczególnych rat powinno być uczynione na piśmie.“

Art. VII. W prawie rzeczowym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 53 wyraz „wierzytelności“ zastępuje się wyrazem „roszczeń“;
- 2) uchyla się art. 59,
- 3) w art. 129 wyraz „wierzytelności“ zastępuje się wyrazem „roszczeń“.

Art. VIII. W prawie spadkowym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 41 § 1 wyrazy „przepisy kodeksu zobowiązań“ zastępuje się wyrazami „przepisy ogólne prawa cywilnego“;
- 2) uchyla się art. 71,
- 3) art. 134 otrzymuje brzmienie:
„Art. 134. Roszczenia z tytułu zapisu przedawniają się z upływem lat pięciu od dnia wymagalności zapisu.“

Art. IX. W dekrecie z dnia 29 sierpnia 1945 r. w sprawie postępowania o uznanie za zmarłego i o stwierdzenie zgonu (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 226) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 wyrazy „według przepisów prawa osobowego“ zastępuje się wyrazami „według przepisów ogólnych prawa cywilnego“;
- 2) art. 14 otrzymuje brzmienie:
„Art. 14. W przypadku stwierdzenia zgonu stosuje się odpowiednio art. 26 przepisów ogólnych prawa cywilnego.“

Art. X. § 1. Uchyla się:

- 1) § 839 kodeksu cywilnego niemieckiego,
- 2) pruską ustawę z dnia 1 sierpnia 1909 r. o odpowiedzialności państwa i innych związków publiczno-prawnych za przekroczenia obowiązków służbowych przez ich funkcjonariuszów przy sprawowaniu czynności urzędowych (Dz. ust. prusk. str. 661 oraz Dz. ust. prusk. z 1914 r. str. 117),
- 3) ustawę Rzeszy z dnia 22 maja 1910 r. o odpowiedzialności państwa za urzędników (Dz. Ust. Rzeszy str. 745),
- 4) ustawę z dnia 12 lipca 1872 r. o prawie powództwa stron z tytułu naruszenia prawa przez urzędników sędziowskich przy wykonywaniu czynności urzędowych (Dz. U. p. austr. str. 112).

§ 2. Przepisy kodeksu zobowiązań o odpowiedzialności za czyny niedozwolone stosuje się także do zdarzeń, które nastąpiły przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Dotyczy to również spraw, rozpoznawanych przez sądy a jeszcze prawomocnie nie zakończonych.

Art. XI. Ustawą w rozumieniu przepisów ogólnych prawa cywilnego jest każdy obowiązujący przepis prawa.

Art. XII. Przepisy ogólne prawa cywilnego nie naruszają postanowień umów międzynarodowych.

Art. XIII. Jeżeli przepisy obowiązujące powołują się na przepisy, uchylone niniejszą ustawą albo odsyłają

ogólnie do przepisów, które dotyczą przedmiotów, objętych przepisami ogólnymi prawa cywilnego — stosuje się przepisy ogólne prawa cywilnego.

Art. XIV. Z dniem wejścia w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego zdolność do czynności prawnych ocenia się według tych przepisów.

Art. XV. Ważność czynności prawnych, dokonanych przed dniem wejścia w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego przez osoby, nie mające zdolności do czynności prawnych lub ograniczone w zdolności do czynności prawnych — ocenia się według przepisów dotychczasowych.

Art. XVI. Bieg terminów, które według art. 17, 18, 19 i 22 przepisów ogólnych prawa cywilnego liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym wojna lub działania wojenne zostały zakończone — rozpoczyna się dla zaginionych w związku z wojną 1939 — 1945 z dniem 9 maja 1945 r.

Art. XVII. § 1. Przepisy o uznaniu za zmarłego zawarte w przepisach ogólnych prawa cywilnego stosuje się także do zaginionych przed dniem wejścia w życie tych przepisów.

§ 2. Jednakże chwilę domniemanej śmierci oznacza się według przepisów dotychczasowych.

Art. XVIII. Skutki uznania za zmarłego ocenia się według przepisów ogólnych prawa cywilnego także w przypadkach, gdy uznanie za zmarłego zostało orzeczone według przepisów dotychczasowych.

Art. XIX. Do roszczeń, powstałych przed dniem wejścia w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego, a według dotychczasowych przepisów w tym dniu jeszcze nie przedawnionych — stosuje się przepisy ogólne prawa cywilnego o przedawnieniu z następującymi ograniczeniami:

- 1) początek, zawieszenie i przerwanie przedawnienia ocenia się według dotychczasowego prawa, gdy chodzi o czas przed wejściem w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego,
- 2) jeżeli termin przedawnienia według przepisów ogólnych prawa cywilnego jest krótszy niż według dotychczasowego prawa, bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego; jeżeli jednak przedawnienie, rozpoczęte przed wejściem w życie przepisów ogólnych prawa cywilnego, nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu przedawnienia, określonego w prawie dotychczasowym wcześniej, przedawnienie następuje z tym wcześniejszym terminem.

Art. XX. Przepisy artykułu poprzedzającego stosuje się odpowiednio do terminów ustawowych, nie będących terminami przedawnienia.

Art. XXI. W razie wątpliwości, czy ma być stosowane prawo dotychczasowe, czy też przepisy ogólne prawa cywilnego, stosuje się przepisy ogólne prawa cywilnego.

Art. XXII. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. XXIII. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: **B. Bierut**

Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**

Minister Sprawiedliwości: **w z. T. Rek**

WARUNKI PRENUMERATY DZIENNIKA USTAW R. P. NA ROK 1951

OPLATA ZA PRENUMERATĘ DZIENNIKA USTAW R. P.
na rok 1951 wynosi:

	z załącznikami	bez załączników
rocznie	2000 zł	1500 zł
półrocznie	1200 zł	900 zł

Oplata za prenumeratę powinna być uiszczana co najmniej na 15 dni przed początkiem okresu prenumeraty, a więc za okres roczny lub za I półrocze do dnia 15 grudnia 1950 r., za II półrocze do dnia 15 czerwca 1951 r.

Wpłaty uiszczone po tych terminach będą zaliczane na okresy następne, przy czym spóźniona opłata za prenumeratę roczną zostanie przeliczona na półroczną.

Zgłoszenia prenumeraty dla władz, urzędów, instytucji i zakładów państwowych dokonują właściwe ministerstwa i urzędy centralne w formie rozdzielników w terminie do dnia 30 listopada 1950 r. i w całości ją opłacają.

Wszelkie wpłaty zarówno z tytułu prenumeraty jak i kupna poszczególnych numerów Dziennika Ustaw R. P. należy wnosić na konto Administracji Wydawnictw Ministerstwa Sprawiedliwości w P. K. O. Warszawa Nr I-1999/416.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Leszno 53/55

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości w Drukarni Ministerstwa Sprawiedl. w Warszawie, ul. Nowowiejska 6.